

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

ACELE

Sayı : E-72079556-610-16948522

Konu : Soru Önergesi (7/26428)

7/26428 GK 138

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10.04.2025 tarihli ve 1609790 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Tunceli Milletvekili Sayın Ayten KORDU tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/26428 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/26428 Cevap Metni (3 Sayfa)

Tunceli Milletvekili Sayın **Ayten KORDU**'ya Ait 7/26428 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız tarafından çocuklarımızın ve gençlerimizin sağlıklı gelişimini temin etmek amacıyla; çocuklarımızın üstün yararı ilkesi doğrultusunda risklere karşı güçlü ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımız denetiminde faaliyet gösteren özel kreş ve gündüz bakımevleri, 30.04.2015 tarih 29342 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile Özel Çocuk Kulüplerinin Kuruluş ve İşleyiş Esasları Hakkında Yönetmelik kapsamında hizmet vermektedir.

Bahse konu Yönetmeliğin 39 uncu maddesi doğrultusunda; kuruluşlardan resmi tatil günlerinde hariç olmak üzere talep etmeleri halinde hafta içi mesai saatlerine ilave olarak, gece saatleri ve hafta sonu tatillerinde faaliyetlerini sürdürmek isteyen kuruluşlar, gerekçelerini ve çalışma saatlerini belirten bir dilekçe ile il müdürlüklerine başvururlar. Kuruluşların söz konusu gün ve saatlerde hizmetlerine devam edebilmeleri, il müdürlüğünün kabul ve teklifi ile valiliğin onayına bağlıdır.

6.08.2013 tarihli ve 28737 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gebe veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Yönetmelik'te *"Yurt/Çocuk bakım yurdu/kreş"*, 26/7/2014 tarihli ve 29072 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği hükümlerine göre *"ilköğretime kayıt yaşını doldurmamış çocukların bakım ve eğitimlerinin yapıldığı yerler"* olarak tanımlanmıştır.

Söz konusu Yönetmelikte *"İşverenler, 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamındaki işyerlerinde açtıkları oda ve yurtlarla ilgili bilgi ve belgeleri, açılma tarihinden itibaren en geç 30 gün içinde bir rapor halinde Millî Eğitim Bakanlığı ile bağlı oldukları Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne gönderirler"* ibaresi yer almaktadır.

Erken çocukluk döneminde yer alan tüm çocukların kreş hizmetlerinden eşit olarak yararlanabilmesi ve sosyal ve ekonomik düzey farklılığı olmadan fırsat eşitliğinin sağlanabilmesi amacıyla mevzuat doğrultusunda özel kreş ve gündüz bakımevleri kapasitelerinin yüzde üçü, il müdürlüklerimizce tespit edilerek Ücretsiz Bakım Hizmeti kapsamında çocukların ücretsiz yararlanması için kullanılmaktadır.

Aynı Yönetmeliğin 50 nci maddesi kapsamında ücretsiz bakım hizmetinden;

- Ekonomik durumlarına bakılmaksızın şehit ve gazi çocukları,
- Bakanlığımıza bağlı kuruluşlarda korunma ve bakım altında bulunan çocuklar,
- Cezaevlerinde hükümlü ve tutuklu olan anneleri ile birlikte kalan çocuklar,
- Ekonomik gücü yeterli olmayan ailelerin çocukları,
- Ekonomik güçlük içindeki anne veya babası vefat etmiş çocuklar, tek ebeveyni ile yaşayan çocuklar,
- Engelli ebeveyni olan çocuklar,
- Kadın konukevinde bulunan veya ayrılan kadınların çocukları yararlandırılmaktadır.

Ayrıca, 2025 yılında ilan edilen Aile Yılı kapsamında aile kurumunu destekleyici adımlar atılmaktadır. Bu doğrultuda "Doğum Sonrası Yarım Zamanlı Çalışma Hakkının Kullanımına

İlişkin Yönetmelik”, 18.07.2025 tarihli ve 32959 Sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu Yönetmeliğe göre kadın ve erkek memurlar doğum veya evlat edinme sonrası analık ya da babalık izninin bitiminden itibaren çocuğun ilköğretim çağının başladığı tarihi takip eden aybaşına kadar yarı zamanlı çalışabilecektir. Haftalık 20 saatlik çalışma esasına dayalı bu düzenleme, ebeveynlerin çocuklarının gelişimine daha fazla zaman ayırmalarına ve aile içi bağların güçlendirilmesine doğrudan katkı sağlayacaktır.

Öte yandan, Bakanlığımızca 0-36 ay çocukların bakımı ve gelişiminin fırsat eşitliği sağlanarak desteklenmesi ile kadınların iş ve özel hayat dengesini sağlamaya yönelik ev temelli bakım hizmetlerinin standart ve nitelikli sunulması amacıyla çeşitli ülkelerdeki farklı uygulamalardan yararlanılarak ve günümüz ihtiyaçları, toplumun sosyokültürel yapısı göz önüne alınarak alternatif bir model önerisi olarak *Nitelikli Çocuk Bakıcıları Aracılığıyla Ev Temelli Çocuk Bakım Hizmet Modeli Geliştirme Projesi* yürütülmektedir.

Bakanlığımıza bağlı olarak hizmet veren çocuk bakım kuruluşları, bakım altında bulunan çocuk sayıları, çocuğa yönelik diğer hizmetler ve yararlanan çocuk sayılarını içeren kurumsal istatistiklerimiz <https://aile.gov.tr/sghd> adresinde ve Bakanlığımız sosyal medya hesaplarında yer almaktadır.

Diğer taraftan Bakanlığımızca, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları aracılığıyla başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Bakanlığımız yoksulluğun nesiller arası transferinin önüne geçebilmek ve sağlıklı nesillerin yetişmesine katkı verebilmek için özellikle çocukları destekler nitelikte yardım programlarına önem vermektedir. Bu nedenle ihtiyaç sahibi hanelerimiz çeşitli hane bazlı sosyal yardımlarla desteklenmektedir. Bu çerçevede doğrudan çocuklarımızı destekler nitelikte olan Şartlı Nakit Transferleri, Öksüz ve Yetim Yardımı, Asker Çocuğu Yardımı, Engelli Yakını Aylığı, Doğum ve Çoklu Doğum Yardım programları gibi düzenli yardım programları yürütülmektedir.

Bununla birlikte yoksulluk zincirini kırmak amacıyla özel önem verilen eğitim yardımları kapsamında aktarılan tutarlar sosyal yardım harcamalarının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu kapsamda eğitim materyali, ücretsiz ders kitabı, engelli öğrencilerin ücretsiz taşınması, öğrenci barınma, taşıma ve yemek yardımı, öğrencilerin ulaşım giderlerine yönelik yardımlar ve öğle yemeği yardımı gibi pek çok yardım programı ile de çocuklarımız desteklenmektedir.

Öte yandan çocuklu hanelerimiz çocuklara yönelik yardımlara ek olarak; yardım özelinde belirlenen şartları sağlamaları halinde Gıda Yardımı, Barınma Yardımı, Elektrik Tüketim Desteği ve Yakacak Yardımı gibi diğer yardımlar ile bütüncül bir yaklaşım benimsenerek ihtiyaçlı yönlerinden desteklenmektedir.

Bu kapsamda tematik ve kapsayıcı sosyal yardım programları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımız desteklenmekte olup Bakanlığımızca yürütülen sosyal yardım programlarına ilişkin detaylı bilgiler ve veriler Bakanlığımız internet sitesinden takip edilebilmektedir.

Soru önergesinde yer alan diğ er konular, çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görev ve faaliyet alanı içerisinde bulunduğundan Bakanlığımızca değerlendirilememiştir.